

Criterion-III: Research, Innovations and Extension

3.3.1 Number of research papers published per teacher in the Journals notified on UGC website during the last five years [2017-2022]

Year	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Number	18	11	22	07	04+07=11

Total Publications: 69

Year	UGC Approved/UGC Care List Journal	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Number	UGC Approved	18	10	22	05	04+06
	UGC Care List Journal	00	01	00	02	00+01
Total		18	11	22	07	04+07=11

3.3.1 Number of research papers published per teacher in the Journals notified on UGC website during the last five years [2017-2022]

Title of paper	Name of the author/s	Department of the teacher	Name of journal	Year of publication	ISSN number	UGC Approved/UGC Care List Journal
2017-2018						
01. T. S. ELIOTS JOURNY OF THE MAGI AND THE FIVE CODES OF ROLAND BARTHES	Ashutosh R. Vardikar	English	Unireserch International Multidispinary E-Research Journal	Jun-17	2321-4953	UGC Approved List No. 63005
02. Mahanubhaviya- Wandmayatil Swadesh va Swabhashabhiman	Dinesh Himmatrao Patil	Marathi	Unireserch International Multidispinary E-Research Journal	Aug-17	2321-4953	UGC Approved List No. 63005
03. Dr. Rajendra Prasad Ka Purva Khandesh Jila Daura-San-1935	Dr. Dinesh Ramadas Mahajan	History	Printing Area	Aug-17	2394-5303	UGC Approved List No. 43053
04. Sane gurujinche Vayktik Satyagrah va Chodo Bharat Chalavalit Yogdan	Dr. Dinesh Ramadas Mahajan	History	Journal of Research and Development	Sep-17	2230-9578	UGC Approved List No. 64768
05. 73 vi Ghatana Durusti Va Mahilancha Rajkiy Sahbhag	Dr. Sunil Madhukar Neve	Political Science	Journal of Research and Development	Sep-17	2230-9578	UGC Approved List No. 64768
06. Dalit sahitya va Bharti Rajkarnavar Dr. Ambedkaranchya Vichararcha Prabhav	Dr. Sunil M. Neve	Political Science	Journal of Research and Development	Sep-17	2230-9578	UGC Approved List No. 64768
07. Speeches of M.P. Devkinandan Narayan Chakrawarti in Rajyasabha with Spl. Reference to Javaharlal Neheru niversity	Dr. Dinesh R. Mahajan	History	Printing Area	Oct-17	2394-5303	UGC Approved List No. 43053
08. Marathi Dalit Kavitetun Chitrit Zalela Jivan Sanghrsh	Dr. Dinesh Himmatrao Patil	Marathi	Unireserch International Multidispinary E-Research Journal	Oct-17	2321-4953	UGC Approved List No. 63005
09. AN EFFICIENT SYNTHESIS OF BIS (INDOLYL) METHANES USING TARTARIC ACID CATALYST	Rakesh P. Chaudhari, Ganesh R. Chaudhari, Bharti P. Koli, Hemant T. Ingale, Chandrakant H. Sarode	Chemistrty	Heterocyclic Letters	Oct-17	2231-3087, 2230-9632	UGC Approved Journal
10. Maharashtraatil Sahakar kshetra	Dr. Sunil Madhukar Neve	Political Science	Vidyawarta	Oct-17	2319-9318	UGC Approved List No. 62759
11. Maharashtrache Rajkiy Netrutva-	Dr. Sunil Madhukar	Political Science	Printing Area	Nov-17	2394-5303	UGC Approved List No. 43053

Vishleshanatmak Adhyayan (Vishesh Sandharbh Ma. Eknathrao Khadase)	Neve					
12. Environmentally Benign Synthesis of 3,4-Dihydropyrimidin-One/Thione Catalyzed by Natural Acid Under Solvent Free Condition	Rakesh P. Chaudhari, Bharti P. Koli	Chemistry	Research Journey	Dec-17	2348-7143	UGC Approved List No. 40705 & 44117
13. Biochemical Changes of Powdery mildew Occurrence on Erysiphe cichoracearum Fungi	V. P. Pawar	Botany	Research Journey	Dec-17	2348-7143	UGC Approved List No. 40705 & 44117
14. Renewable Energy Resources as an Alternative Source of Energy in India	P. A. Savale, S. K. Bachhav	Physics	Journal of Research and Development	Dec-17	2230-9578	UGC Approved List No. 64768
15. XRD FTIR EDAX TGA and DTG Study of Barium tartrate Single Crystals Grown by Gel Method	P. A. Savale, S. K. Bachhav	Physics	Research Journey	Dec-17	2348-7143	UGC Approved List No. 40705 & 44117
16. Cetyl Pyridinium hexafluorophosphate mediated Synthesis of 2-amino thiazoles	C. H. Sarode, G. R. Gupta, G. R. Chaudhari, G. P. Waghulade	Chemistry	Research Journey	Dec-17	2348-7143	UGC Approved List No. 40705 & 44117
17. An Ecofriendly Approach towards Nanoparticle Synthesis	S. R. Bhirud, G. R. Chaudhari	Chemistry	Research Journey	Dec-17	2348-7143	UGC Approved List No. 40705 & 44117
18. Aflatoxin in Chewing Product and Their Effect on Skeletal Muscle of Rabbits	A. S. Kolhe and R. J. Varma	Zoology	Research Journey	Dec-17	2348-7143	UGC Approved List No. 40705 & 44117

**Secondary Education Society's
Arts and Science College, Bhalod
Taluka-Yawal, Dist- Jalgaon**

E-mail: ascbhalod@gmail.com, Web: ascbhalod.ac.in, Ph. Office: +91-02585-242229, 425304
NAAC Reaccredited "B" Grade Fax: +91-02585-242411

3.3.1 Number of research papers published per teacher in the Journals notified on UGC website (Original title in Marathi translated in English) List Given Below.

Original title in Marathi	Title in translated in English
१. महानुभावीय वाङ्मयातील स्वदेश व स्वभाषाभिमान - प्रा. डॉ. दिनेश हिमंतराव पाटील	1. Swadesh and native language pride in great literature – Dr. Dinesh Himmatrao Patil
२. मीर शुकुल्ला यांचे खिलाफत चळवळ व हिंदू- मुस्लिम ऐक्यासाठी दिलेले योगदान- प्रा.डॉ. दिनेश रामदास महाजन . डॉ. राजेंद्र प्रसाद का पूर्व खानदेश जिला दौरा सन १९३६- डॉ. दिनेश रामदास महाजन	2. Dr. Rajendra Prasad's tour of East Khandesh district in 1936 - Dr. Dinesh Ramdas Mahajan
३. साने गुरुजींचे वैयक्तिक सत्याग्रह व छोडो भारत चळवळीत योगदान- प्रा.डॉ. दिनेश रामदास महाजन	3 Sane Guruji's personal contribution to Satyagraha and Quit India Movement- Dr. Dinesh Ramdas Mahajan
४. ७३ वी घटना दुरुस्ती व माहलांचा राजकीय सहभाग- प्रा.डॉ. सुनिल मधुकर नेवे	4. 73 rd Constitutional Amendment and Political Participation of Mahals- Dr. Sunil Madhukar Neve
५. दलित साहित्य व भारतीय राजकारणावर डॉ. आंबेडकरांच्या विचारांचा प्रभाव- प्रा. सुनिल म. नेवे	5. Dalit literature and Indian politics. Influence of Dr. Ambedkar's Thoughts- Dr. Sunil Madhukar Neve
६. मराठी दलित कवितेतून चित्रीत झालेला जीवनसंघर्ष- प्रा. डॉ. दिनेश हिमंतराव पाटील	6. Life struggle depicted in Marathi Dalit poetry– Dr. Dinesh Himmatrao Patil
७. महाराष्ट्रातील सहकार क्षेत्र- प्रा. डॉ. सुनिल मधुकर नेवे	7. Cooperative Sector in Maharashtra- Dr. Sunil Madhukar Neve
८. महाराष्ट्राचे राजकीय नेतृत्व- विश्लेषणात्मक अध्ययन (विशेष संदर्भ मा. एकनाथराव खडसे)- प्रा.डॉ. सुनिल मधुकर नेवे	8. Political Leadership of Maharashtra: A Research Study (With Special Reference to Hon. Eknathrao Khadse)- Dr. Sunil Madhukar Neve
९. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे विचार आणि वर्तमान दलित साहित्य व राजकीय चळवळ- डॉ. सुनिल नेवे	9 Dr. Thoughts of Babasaheb Ambedkar and current Dalit literature and political movement- Dr. Sunil Madhukar Neve
१०. पूर्वखानदेश जिल्हात देवकीनंदन नारायण यांचे खादी प्रयासप्रसार कार्यातील योगदान (१९२९-१९३२)- प्रा.डॉ. दिनेश रामदास महाजन	10. Devkinandan Narayan's Contribution to Khadi Efforts in Purva Khandesh District (1929-1932)- Dr. Dinesh Ramdas Mahajan
११. एकविसाव्या शतकातील ग्रामीण कवितेतून चित्रीत झालेले कृषीजीवन- प्रा. डॉ. दिनेश हिमंतराव पाटील	11. Agricultural life depicted in rural poetry of the 21st century– Dr. Dinesh Himmatrao Patil
१२. कवयित्री बहिणाबाई चौधरींच्या काव्यातील जीवनतत्वज्ञान- डॉ. दिनेश हिमंतराव पाटील	12. Philosophy of life in poetess Bahinabai Chaudhary's poetry– Dr. Dinesh Himmatrao Patil
१३. कस्तुरबा गांधी यांचे भारतीय स्वातंत्र्य आंदोलनात	13. Contribution of Kasturba Gandhi to the Indian

B. Hee
PRINCIPAL
S.E. SOCIETY'S
ARTS & SCIENCE COLLEGE
BHALOD, DIST. JALGAON

योगदान- प्रा. डॉ. दिनेश रामदास महाजन	Freedom Movement- Dr. Dinesh Ramdas Mahajan
१४. आधुनिक समाज में पुस्तकालयों और पुस्तकालयाध्यक्ष की भूमिका- डॉ. दिगंबर खोबरागडे	14. Role of Libraries and Librarians in Modern Society- Dr. Digambar Khobragade
१५. काला पादरी उपन्यास में आदिवासी समाज जीवन- डॉ. प्रमोद एम. चौधरी	15. Tribal society life in Kaala Padri novel- Pramod M. Chaudhari
१६. सविनय कायदेभंग चळवळीत शेंदुर्णी गावातील जनसामान्यांचे योगदान- प्रा.डॉ. दिनेश रामदास महाजन	17. Participation of common people of Shendurni village in Quit India movement- Dr. Dinesh Ramdas Mahajan
१७. छोडो भारत आंदोलनात शेंदुर्णी गावातील जनसामान्यांचा सहभाग- प्रा.डॉ. दिनेश रामदास महाजन	16. Contribution of common people of Shendurni village in civil disobedience movement- Dr. Dinesh Ramdas Mahajan
१८. शैक्षणिक पुस्तकालय में सूचना साक्षरता: सर्वोत्तम अभ्यास- डॉ. दिगंबर खोबरागडे	18. Instructional Literacy in Academic Libraries: Best Practices- Dr. Digambar Khobragade
१९. पूर्वखानदेश जिल्हात महात्मा गांधी जयंती उत्सव (१९२९-१९४२)- प्रा.डॉ. दिनेश रामदास महाजन	19. Mahatma Gandhi Jayanti Celebrations (1929-1942) in Purva Khandesh District- Dr. Dinesh Ramdas Mahajan
२०. यावल तालुक्यातील आदिवासी व शेतकऱ्यांचा संघर्ष(१८२०-१८५२)- प्रा.डॉ. दिनेश रामदास महाजन	20. Struggle of Tribals and Farmers in Yaval Taluka (1820-1852))- Dr. Dinesh Ramdas Mahajan
२१. सविनय कायदेभंग चळवळीत मुक्ताईनगर तालुक्याचे योगदान (जळगाव)- प्रा.डॉ. दिनेश रामदास महाजन	21. Contribution of Muktainagar Taluka in Civil Disobedience Movement (Jalgaon)- Dr. Dinesh Ramdas Mahajan
२२. वासुदेव विठ्ठल तथा अण्णासाहेब दास्ताने यांचे जाहलवाद राष्ट्रवादी चळवळीतील योगदान- प्रा. डॉ. दिनेश रामदास महाजन	22. Contribution of Vasudev Vitthal and Annasaheb Dastane to Jahalism Nationalist Movement- Dr. Dinesh Ramdas Mahajan
२३. मीर शुकुल्ला यांचे खिलाफत चळवळ व हिंदू-मुस्लिम ऐक्यासाठी दिलेले योगदान- प्रा.डॉ. दिनेश रामदास महाजन	23. Mir Shukrullah's contribution to Khilafat movement and Hindu-Muslim unity- Dr. Dinesh Ramdas Mahajan

PRINCIPAL
S.E. SOCIETY'S
ARTS & SCIENCE COLLEGE
BHALOD, DIST. JALGAON

**T. S. ELIOT'S 'JOURNEY OF THE MAGI'
AND 'THE FIVE CODES' OF ROLAND BARTHES.**

Ashutosh R. Vardikar

Head & Asst. Prof. Department of English,
S.E.S.'s Arts & Science College, Bhalod,
Tal. Yawal, Dist. Jalgaon - 425304
Email : arvardikar@gmail.com

Introduction :

The structuralist approach goes for the processes that lead to meaning and is a serious inquiry into the signifiatory function of language. The common thread among all the structuralists is their attempt to objectively define the system of literature. There are attempts to find the fundamental basic units or elements of which the system of literature is made. One of the major issues in literary theory is to bring ideas to the text. The present paper is an attempt to bring Roland Barthe's structuralist notion of the five codes to T. S. Eliot's poem, "Journey of the Magi".

About the Poet :

Thomas Stearns Eliot (1888-1965) is often taken to be one of the most complex poets of the 20th century. He changed his location, political beliefs and faith. His development as a poet marked the growth of English poetry in the second and third decade of the twentieth century. He was equally influential as a critic and a poet and wrote prolifically. He who combined in himself strange and opposing characteristics was awarded the Nobel Prize for literature in 1948. By 1920, he established his reputation as the greatest force in English poetry with the publication of the "Waste Land" (1922). Later he became the director of *Faber and Faber* which represented the mainstream of modern poetry in English. From this time onward, he was considered a great cultural authority and his influence was tremendous. His "The Love Song of J. Alfred Prufrock", published in 1914, announced the birth of the new poetry. In the present poem, Eliot retells the story of the Magi who travelled to Palestine to see the new-born Jesus.

Briefing of the Poem :

'Magi' means wise men - probably kings. The poem is a dramatic monologue where one of the Magi, now an old man, recounts his journey to see the infant Christ, and thinks about the meaning. The poem has three sections - the first section provides a vivid, realistic account of the journey of the Magi; the second section foreshadows what Christ offers - to the three Kings - a rebirth and the final section presents how Christ's birth was 'like Death' (39) for the King, for to see Christ was to die to their old selves and be born afresh. In a matter of fact tone, the poem concerns the whole meaning of Birth and Death.

Roland Barthes as a Critic :

Roland Barthes (1925-1980) was born during World War I in Bayonne, on the South Atlantic coast of France. He stood in the intersection between structuralism and post-structuralism. His career was slow moving but at his death, he was one of the most influential intellectuals in the world. He was introduced to the work of Ferdinand de Saussure by the semiotician A. J. Greimas in Alexandria (1949). Like the structuralists, he believes that one can break up a narrative into its constituent parts and can discover how they combine with each

August - 2017

E-ISSN: 2321-4953

IRFA's UNI RESEARCH

Multidisciplinary International E-Research Journal

Vol. IX

Issue - II

UGC Approved List No. 63005

संस्कृती साहित्य संशोधन विशेषांक - भाग ४

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग
University Grants Commission
Quality Higher Education for all

Home About Us Online Registration Commission Universities Colleges Publications

UGC Approved List of Journals

Only searched for Uniresearch

Home

Total Journals: 1

25

Times

Search

View	Sl.No.	Journal No.	Title	Publisher	ISSN	E-ISSN
	1	63005	Uniresearch- Multidisciplinary International E-Research Journal	International Research Fellows Association	23214953	

Showing 1 of 1 results

Keyword

Next

For Students

For Faculty

More

WATIDHAM INTERNATIONAL PUBLICATIONS

महानुभावीय वाङ्मयातील स्वदेश व स्वभाषाभिमान

प्रॉ. डॉ. दिनेश हिंमतराव पाटील
सहा. प्राध्यापक, मराठी विभाग,
कला व विज्ञान महाविद्यालय, भालोद
ता. यावल, जि. जळगांव
ध्रमणध्वनी - ०९८२३६३७२२१
ई-मेल :

प्रस्तावना :-

मध्ययुगीन कालखंडात समाज प्रबोधन व समाज उद्बोधन या हेतुने महाराष्ट्रात विविध भक्तीसंप्रदायांची जाणिवपूर्वक जडण-घडण झालेली आहे. तत्कालीन कालखंडात महाराष्ट्रात अनावश्यक कर्मकांड, चार्तुवर्ण्य समाज व्यवस्था, परकीय आक्रमणे, स्वदेश, स्वभाषाभिमानाचा अभाव यासारख्या समस्या निर्माण झालेल्या होत्या. समस्याग्रस्त, दिशाहीन व स्वाभिमानशून्य अशा समाजाला दिशा दाखवण्यासाठी, सन्मार्गाला लावण्यासाठी महाराष्ट्रात नाथ संप्रदाय, महानुभाव संप्रदाय, वारकरी संप्रदाय, दत्त संप्रदाय, समर्थ संप्रदाय इ. भक्ती संप्रदाय निर्माण झालेत. ह्या विविध भक्ती संप्रदायांचा आचार, विचार व तत्त्वज्ञानात थोडाफार फरक असला तरी समाजोद्धार हा मुख्य उद्देश सर्व संप्रदायांचा राहिलेला आहे. ह्या विविध भक्तीसंप्रदायांपैकी एक असणारा श्री चक्रधरस्वामी प्रणित महानुभाव संप्रदाय हा स्वतंत्र व वेगळेपण जपणारा असा संप्रदाय आहे. महाराष्ट्रासह पंजाब, मध्य प्रदेश, काबुल, कंदहारपर्यंत पोहचलेल्या महानुभाव संप्रदायाने 'द्वैत' तत्त्वज्ञानाचा, स्वदेश, स्वभाषेचा पुरस्कार केलेला आहे. महात्मा चक्रधरांच्या अर्थातच महानुभाव संप्रदायाच्या विचार व तत्त्वज्ञानातून, साहित्यातून मराठी भाषा व स्वदेश याविषयी चित्रित झालेल्या जाज्वल अशा अभिमानाचा आढावा प्रस्तुत शोध निबंधात घेतलेला आहे.

महानुभाव संप्रदाय :-

समाजोद्धारसाठी महाराष्ट्र व महाराष्ट्राच्या बाहेर उदयास आलेल्या महानुभाव संप्रदायाची निर्मिती दूरदृष्टी असणाऱ्या महात्मा चक्रधर स्वामींनी केली. तत्कालीन समाजाच्या धार्मिक, सांस्कृतिक, मानसिक स्थिती गतीचे सखोल अवलोकन करून नाथ, जैन यासारख्या संप्रदायातील योग्य गोष्टींचा रिखकार करून सर्वसमावेशक तत्त्वज्ञान असणारा मानवतावादी महानुभाव संप्रदायाची स्थापना श्री चक्रधर स्वामींनी केली. "चक्रधरांनी इ. स. च्या तेराव्या शतकाच्या उत्तरार्धात महानुभाव संप्रदायाची स्थापना केली. वारकरी संप्रदायाचे प्रवर्तक संत ज्ञानेश्वरांचा जन्म इ. स. १२७५ ला झाला असे मानले तर महानुभाव संप्रदायाचे प्रवर्तक श्री चक्रधर यांचा प्रयाणकाळ इ. स. १२७४ होय. म्हणजेच ज्ञानदेवांचा उदय होण्यापूर्वीच महानुभाव संप्रदाय महाराष्ट्रात बध्दमुळ झालेला होता." "तेराव्या शतकात उदयास आलेल्या श्री चक्रधर स्वामी प्रणित महानुभाव संप्रदायाची निर्मिती समाजातील दुःख, दारिद्र्य, कर्मकांड, पुरोहितांचे साम्राज्य, समाजविघातक प्रवृत्तीच्या निर्मूलनासाठी झालेली आहे.

महानुभाव संप्रदायाचे प्रवर्तक असणाऱ्या महात्मा चक्रधर स्वामींनी पंथियांसाठी ठरवून दिलेला आचारधर्म, तत्त्वज्ञान तसेच त्यांनी केलेला समाजोपदेश, त्यांच्या लिळा ह्याविषयीची संपूर्ण माहिती 'लोकचरित्र व सूत्रपाठ' ह्या ग्रंथात समाविष्ट झालेली आहे. साहजिकच 'लीळाचरित्र व सूत्रपाठ' ह्या ग्रंथांना महानुभाव पंथात अनन्यसाधारण महत्त्व प्राप्त झालेले आहे. परमेश्वराचा अवतार तसेच पंचकृष्णांपैकी एक असणाऱ्या श्री. चक्रधरांच्या लीळांचा जीवन कार्याचा परामर्श असल्यामुळे 'लीळाचरित्र' ग्रंथाविषयी संप्रदायिकांबरोबरच इतरांनाही कमालीची जिज्ञासा वाटत राहिलेली आहे. लीळाचरित्राच्या वैशिष्ट्यपूर्ण निर्मातीविषयी प्र. न. गोविंद म्हणतात, "लीळा चरित्र ग्रंथात एकूण सुमारे साडे नऊशे लीळा असून एकांकात ७४, पूर्वार्धात ३५८ व उत्तरार्धात ४८८ लीळा घेतात. राजधर्माचा काळ, शक्ति स्वीकाराचा काळ,

UGC Approved
Refereed Journal

UGC

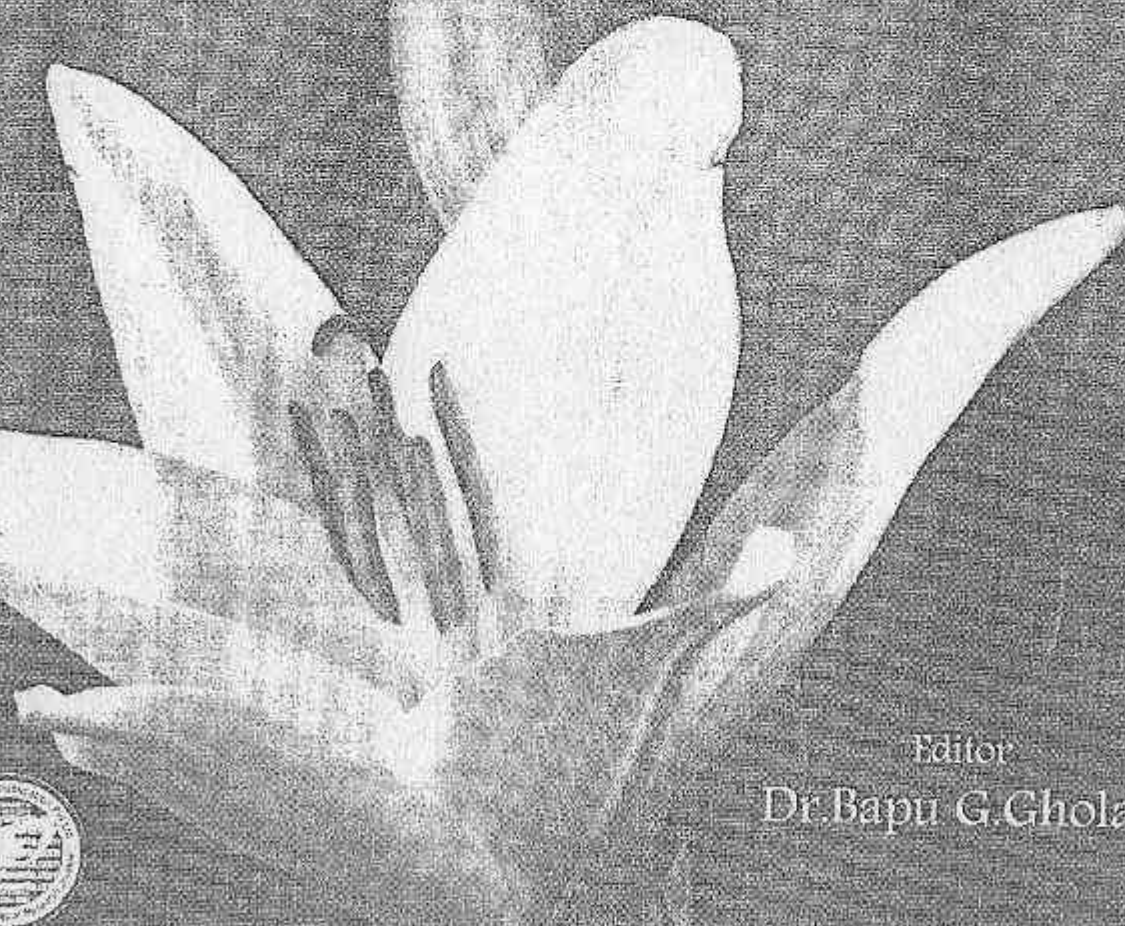
Jr.No.43053

ISSN 2394-5303

Printing Area

International Multilingual Research Journal

Issue-32, Vol-08, August 2017

Editor

Dr. Bapu G. Gholap

www.viewwarka.com

डॉ. राजेंद्र प्रसाद का पूर्व खानदेश जिला दौरा-सन १९३५

Dr. Dinesh Ramdas Mahajan
Asst. Professor
Arts & Science College,
Bhalod Dist. Jalgaon (Maharashtra)

*****

सक्रिय अवज्ञा आंदोलन कमजोर होने के उपरांत लोगों में निराशा की भावना उत्पन्न हो गई थी, वह कम करके उनमें उत्साह का वातावरण निर्माण करने हेतु राष्ट्रीय एवं प्रदेश के बड़े नेताओं के दौरे का नियोजन करके जनता में उत्साह का वातावरण तैयार करने का प्रयास किए जाने लगे। इसी तरह के दौरे का नियोजन पूर्व खानदेश जिले में भी किया गया। इस दौरे के लिए 'अखिल भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस' के अध्यक्ष डॉ. राजेंद्र प्रसाद को आमंत्रित किया गया। डॉ. राजेंद्र प्रसाद के दौरे से पूरे जिले में धैर्य और उत्साह का वातावरण तयार हो गया। जिले के जादातर गावों में जाकर उन्होंने लोगों में स्वतंत्रता संग्राम के लिए लोगों को प्रोत्साहित किया। हर एक गाव में डॉ. राजेंद्र प्रसाद का स्वागत समारोह बड़े जोर और शोर से किया गया। इस समय तहसिल स्तर पर कांग्रेस कमिटी का गठन किया गया। इस दौरे में डॉ. राजेंद्र प्रसाद ने भुवनेश्वरी के लिए फंड की रकम जमा की।

डॉ. राजेंद्र प्रसाद का भुसावल शहर में आगमन :- डॉ. राजेंद्र प्रसाद का १० जून १९३५ को सुबह भुसावल शहर में आगमन हुआ। उस समय मुंबई इलाखा दौरे में इनके साथ किला कांग्रेस के वरिष्ठ नेता वासुदेव दास्ताने और कांग्रेस के प्रदेशाध्यक्ष शंकराव देव थे। भुसावल शहर में डॉ. राजेंद्र प्रसाद का भव्य स्वागत समारोह किया गया। यहाँ उन्हें १६५५ रु. की धैली दी गई।

डॉ. राजेंद्र प्रसाद का चोपडा दौरा :- डॉ. राजेंद्र बाबु भुसावल से चोपडा शहर पहुँचे। वहाँ भी उनका बड़े जोर शोर से स्वागत किया गया। यहाँ उनका नगरपालिका की तरफ से सम्मानपत्र प्रदान किया गया। साथ में ५०९ रु. की धैली भी फंड के रूप में मिली। इस समय राजेंद्र बाबु की तबियत ठिक न होने के कारण वे अपना भाषण

नहीं कर सके। सिर्फ लोगों को यह उपदेश दिया कि, 'कांग्रेस का संघटन मजबूत करो और खादी प्रामाण्य को बढ़ावा दो'। अंत में राष्ट्रीय होने के बाद राजेंद्र बाबु चहाडी गाव के लिए निकल पडे।

चोपडा तहसिल में चहाडी गाव है। यह गाव स्वतंत्रता संग्राम में बड़ा योगदान देता आ रहा था। यह खादी के प्रचार-प्रसार का एक बड़ा केंद्र था। इसलिए डॉ. राजेंद्र प्रसाद अपने व्यस्त कार्यक्रम के बावजूद चहाडी गाव गए। चहाडी गाव में उनका भव्य स्वागत किया गया। और साथ में १०९ रु. की धैली के रूप में फंड दिया गया। उसके बाद वे छत्रपती शिवाजी वाचनालय गए। उस समय उन्होंने अपना अधिप्राय बहा रखा किताब में लिखा, 'चहाडी में मैंने कांग्रेस कार्यालय देखा और छत्रपती शिवाजी वाचनालय देखने नहीं पहुँचा। सोडोपर नहीं चढ़ न सकने के कारण से देख नहीं सका। गाव में वाचनालय होना बहुत जरूरी होता है'।

डॉ. राजेंद्र प्रसाद की चावल भेंट :- डॉ. राजेंद्र प्रसाद चोपडा से चावल पहुँचे। यहाँ भी उनका बड़े उत्साह से स्वागत किया गया। चावल के वाचनालय में उनकी सभा आयोजित की गयी। सभा के आरंभ में वासुदेव दास्ताने ने अपने प्रास्ताविक भाषण में चावल कोषिका इतिहास कथन किया। उसके बाद डॉ. राजेंद्र प्रसाद ने सभा को संबोधित किया। उस समय उन्हें २६४ रु. भेंट के रूप में मिले।

डॉ. राजेंद्र प्रसाद की फैजपुर भेंट :- चावल शहर से डॉ. राजेंद्र बाबु का फैजपुर में आगमन हुआ। वे चावल से फैजपुर आते समय रास्ते पर कुछ मैल दूरी तक खादी पहने स्वयंसेवकों को सलाह देने के लिए तैनात किया गया था। उनका काइसरों जैसा स्वागत किया गया। फैजपुर में डॉ. राजेंद्र प्रसाद का भव्य सभा हुई। राजेंद्र बाबु को सुनने के लिए बड़े तादात्म्य से लोग उपस्थित हुए थे। इस सभा में उपस्थित जनता को देखकर राजेंद्र बाबु ने प्रशंसा कि उन्होंने कहा, 'गाव में इतनी बड़े तादात्म्य में लोगों की उपस्थिति मैंने कहीं और नहीं देखी'। फैजपुर में डॉ. राजेंद्र प्रसाद को ९९ रु. की धैली भेंट स्वरुप दि गई।

डॉ. राजेंद्र प्रसाद का जलगाँव आगमन :- कांग्रेस अध्यक्ष डॉ. राजेंद्र प्रसाद को जलगाँव दौरे के बारे में स. प्रबोधचंद्रिका के माध्यम से जलगाँव कांग्रेस कमिटी ने जनता से आवाहन किया कि, डॉ. राजेंद्र प्रसाद सोमवार १० जून १९३५ रात ८.३० बजे पुराना बजार में व्याख्यान होने वाला है। और ११ जून को शाम ५.३० बजे जलगाँव के सेंट्रल स्कूल के मैदान में नगरपालिका की ओर से उनका सम्मानपत्र प्रदान करने का कार्यक्रम आयोजित किया गया है। इसलिए लोगों को बड़ी संख्या में उपस्थित रहने की बिनाती की गयी।

डॉ. राजेंद्र प्रसाद का १० जून १९३५ को भुसावल, चोपडा,

Volume 7 (Issue 05)
September, 2017

ISSN-2230-9578

Journal of Research and Development

- A Multidisciplinary International Level Refereed Journal

4.270

UGC Journal list No. 64768

Editor
Dr. R. V. Bhole

Ravichandram Survey No-101/1, Plot No-23, Mundada Nagar, Jalgaon (M.S.) 425102

Email- info@jrdryb.com

Visit- www.jrdryb.com

साने गुरुजींचे वैयक्तिक सत्याग्रह व छोडो भारत चळवळीत योगदान

प्रा. डॉ. दिनेश रावदास महाजन

इतिहास विभाग प्रमुख, कला व विज्ञान महाविद्यालय, भालोद जि.जळगाव

वैयक्तिक सत्याग्रह महात्मा गांधींनी निर्धारित केलेल्या पध्दतीप्रमाणे करावयाचा असल्याने सत्याग्रहींची निवड करण्यात येत असे. पूर्वखानदेश जिल्हा काँग्रेस कमिटीचे चिटणीस केशव गोविंद लेले यांच्यावर वैयक्तिक सत्याग्रह संचलनाची जबाबदारी असल्याने ते सत्याग्रहींची नावे गांधीजींकडे पाठवून मान्यता मिळवीत असत. या चळवळीत जिल्हयातून सुमारे ५० सत्याग्रहींनी सत्याग्रह करून कारावास भोगला. या काळात वैयक्तिक सत्याग्रहाचा साने गुरुजी व धनाजी नाना चौधरी यांनी जिल्हाभर प्रचार केला.^१ दुसरे महायुद्ध सुरू झाल्यापासून साने गुरुजींनी युध्दविरोधी भाषणे देऊन लोकांमध्ये जागृती करण्याचे प्रयत्न सुरू केले होते. २२ व २३ सप्टेंबर १९३९ रोजी साने गुरुजींनी नशिराबाद, जळगाव, पारोळा, इदलाबाद (मुक्ताईनगर) येथे व २७ सप्टेंबर रोजी नाशिक येथे युध्द विरोधी भाषणे दिली. अमळनेर येथे विद्यार्थी व कामगार यांच्या युध्दविरोधी संपातही त्यांनी भाग घेतला.^२

युध्द विरोधी भूमिका तरल्यानंतर सेनापती बापट यांनी मुंबई इलाख्याचा दौरा केला. या दौऱ्यात ते युध्द विरोधी भाषण करीत आणि युनियन जॅक जाळत असत. २३ ऑक्टोबर ते २ नोव्हेंबर १९४० या काळात सेनापती बापट व वि.म.भुस्कुटे यांनी असाच एक दौरा पूर्वखानदेश जिल्हयात अमळनेर, धरणगाव, पारोळा, भडगाव, खिरादा, केंजपूर, भालोद, साळवे, निशाने, चोपडे, जळगाव, यावल, वाघोड, रावेर, एरंडोल, भुसावळ इ. ठिकाणी केला. सेनापती बापट यांच्यासोबत साने गुरुजीही होते. सेनापतींच्या युनियन जॅक जाळणाऱ्या व चोरवर्ड ब्लॉकच्या जहाल धोरणामुळे काँग्रेसवाले सेनापतींना काँग्रेसी सहकार्य करीत नसत. त्यामुळे साने गुरुजी सेनापतींची सर्वत्र सोय करीत होईल याकडे लक्ष देत असत. अगदी एखाद्या गावात गेल्यानंतर सेनापतींच्या सभेची दवडी देणे वगैरे व्यवस्थाही साने गुरुजी करीत असत.^३

युध्दविरोधीप्रचार करण्यासाठी साने गुरुजींनी महाराष्ट्रात भ्रमंती घालू होती. १९ व २० डिसेंबर १९४० रोजी त्यांची धुळे व अमळनेर येथे भाषणे झाली. युध्दविरोधी प्रचार केल्याबद्दल त्यांना कुलाबा (रायगड) जिल्हयातील पेण येथे २७ डिसेंबर १९४० रोजी अटक करण्यात आली.^४ त्यांच्या अटकेचे वृत्त समजताच अमळनेर येथील प्रताप मिल मधील कामगारांनी २८ डिसेंबर रोजी काम बंद ठेऊन मोर्चा काढला. रात्री कामगारांची सभा झाली. धुळे येथील प्रताप मिलच्या कामगारांनीही हरताळ पाळून मिरवणुका काढली.^५ शिरपुर येथे ३ जानेवारी १९४१ रोजी साने गुरुजींच्या अटकेबद्दल त्यांचे अभिनंदन करण्याकरिता सभा झाली.^६

दीड वर्षांपासून धुळे तुरुंगात असलेल्या साने गुरुजींची ९ ऑगस्ट १९४२ च्या मध्यरात्री सुटका झाली. ब्लॉक नावाच्या कारागृह अधीक्षकाने त्यांना अमळनेरला आणून सोडले. त्याच दिवशी आंदोलन पेटलेले असल्यामुळे साने गुरुजी भूमिगत झाले. त्यावेळी सर्व काँग्रेस समाजवादी कार्यकर्त्यांनी भूमिगत राहण्याचा निर्णय घेतला होता.^७

साने गुरुजी भूमिगत असताना पूर्वखानदेशातील मारवड, एरंडोल, म्हसावद, अमळनेर, चोपडे, न्हावी येथील कार्यकर्त्यांच्या भेटी घेऊन त्यांना मार्गदर्शन व प्रोत्साहन दिले. त्यासाठी त्यांनी कधी शेतकऱ्यांचा वेष धारण केला. तर कधी ते धोतर, कोट, पगडी, डपरणे घालून ते शेतजी बनले. ९ ऑगस्ट १९४२ ते एप्रिल १९४३ पर्यंत

मराजे जवळ
काळ पुण्या-
होता.
या काळात स
वेधांतर केले
होते. तेथेच ते
प्रचार-प्रसार
गुरुजींना चोप
त्यांच्या मदती
अशा शेटजी
गुजराथी यांचे
साने गुरुजी
छांटालाल गु
आली. यावेळ
बेलजोडीही स
गाडी पुढे चाल
पाहूनच साने गुरु
कोणताही धोक
बेलगाडीने भुस
खानदेश. पुणे,
होते.
सर्वत्र वषणा प
असहय झाली. ह
अमळनेरची को
उत्साह वाढला.
लिलाबाईचे सभे
मजा खानदेश
कंदियालासमाप्त
साने गुरुजींनी व
कली. तेव्हा पालि
सर्व जन्मच्या क
ठकली. रेल्वे स्टे
साहफेकीमुळे पो
शेतीमुळे जमा इ
जवळ्या देत कचेरी
जवळालानुसार गो

Volume 7 (Issue 05)
September, 2017

ISSN-2230-9578

Journal of Research and Development

- A Multidisciplinary International Level Refereed Journal

UGC Journal list No. 64768

Editor
Dr. R. V. Bhole

'Ravichandram' Survey No-101/1, Plot No-23, Mundada Nagar, Jalgaon (M.S.) 425102
Email- info@jrdrvb.com Visit-www.jrdrvb.com

Attested by

PRINCIPAL
Arts & Science College
Bhalod Dist. Jalgaon

७३ वी घटना दुरुस्ती व महिलांचा राजकीय सहभाग

प्रा.डा.सुनिल मधुकर नेवे,

राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख, कला व विज्ञान महाविद्यालय, भालोद ता.यावल जि.जळगाव

पंचायत राज संस्थांमध्ये एकसुत्रता आणि समानता तसेच लोकशाही आणि सत्तेचे विकेंद्रीकरण या पूर्णप्रयत्न केलेला आहे. केंद्र सरकारने ७३ वी घटना दुरुस्ती विधेयक १० एप्रिल १९९३ साली कायद्यात रुपांतरित केले आणि पंचायत राज संस्थांना एका प्रकारे संविधानात्मक घटनात्मक दर्जा मिळाला.

७३ व्या घटना दुरुस्तीमुळे पंचायतराज व्यवस्था ही जास्तीत जास्त विकेंद्रीत स्वरूपाची बनली. या दुरुस्तीमुळे पंचायत राज व्यवस्थे बाबत लोकांमध्ये विश्वास आणि चर्चा सुरू झाल्यात. म्हणजेच एक प्रकारच्या सकारात्मक बदल घडून आल्याचे दिसून येते. यामुळे ग्रामीण पातळीवरच्या नेतृत्वाला एक प्रकारची विकासात्माच संघी मिळाल्याचे स्पष्ट होते. ७३व्या घटना दुरुस्तीची सर्वात मोठे गोंधळ पंचायत राज व्यवस्थेत महिलांचा वाढता प्रभाव होय. पंचायत राज व्यवस्थेत महिलांच्या सक्रीय सहभागातून अनेक नविन उपक्रम श्री.एकनाथराव खडसैनी जाहिर करून लोकांचा विश्वास संपादन केला. उदा. महिलांचे बचतगट, स्वयंसहायता गट. स्थानिक पातळीपासून राष्ट्रीय राजकारणात पोहोचण्यात पंचायत राज व्यवस्थेचा खूप मोठा वाटा आहे. मात्र राजकारणातील स्वयंमुळे स्थानिक पातळीवर ग्रामीण विकासात अडथळा निर्माण होतो. गाव पातळीवर ग्रामीण विकासात 'राजकारण आणि निवडणुका' या मुळे सत्ता परिवर्तन झाले आहे. राजकीय जागरूकता वाढली आहे.

"पंचायत राज लोकशाही शासन व्यवस्था आणि संगठन ही विकासाची आधारशीला आहे. देशाच्या सामाजिक, आर्थिक आणि राजकीय व्यवस्थेत पंचायतराजचे महत्त्वपूर्ण स्थान हे प्राचीन काळापासून आहे. पंचायत राज सामाजिक, आर्थिक, धार्मिक आणि राजकीय गरिबिधीला किंवा हलचालीना संघलित, नियंत्रित आणि निर्देशित करीत असते. पंचायत राजची सुरुवात ही भारतात राजस्थान राज्यातून २ ऑक्टोबर १९५९ ला महात्मा गांधी जयंतीला करण्यात आली." पंचायत राज संस्थांमधील दोष दुर करून त्यांचा विकास करण्याच्या उद्देशाने केंद्र सरकारने वेळोवेळी अनेक समित्या स्थापन केल्या. त्यामध्ये :-

१. बलवंतराय मेहता समिती - १६ जानेवारी १९५७
२. अशोक मेहता समिती - १२ डिसेंबर १९७७
३. जी.वी.के.राव समिती - २५ मार्च १९८५
४. एल.एम.सिंघवी समिती - १९८६

या समित्यांचा आढावा उल्लेख करता येईल. ७३ वी घटना दुरुस्ती अधिनियम १९९२ म्हणून ओळखले जाते. त्यात पंचायत राज संस्थांना घटनात्मक दर्जा आणि स्थान प्राप्त करून दिले गेले. ते कलम २४३(A) ते कलम २४३ (O) या कलमांतर्गत या अधिनियमांतर्गत राज्यात द्विस्तरीय व्यवस्थेत कलम २४३(A) नुसार अत्यंत महत्वाची अधीग्रामपेची तरतूद करण्यात आली.

संपूर्ण महाराष्ट्रात पंचायत राज संस्थांचा कार्यकाळ कलम २४३(E) भारतानुसार 'समान' करण्यात आला. महाराष्ट्रात २७ जून १९६० रोजी वसंतराव नाईक समिती पंचायत व्यवस्था स्थापण्यासाठी नेमण्यात आली या "समित्याने २२६ शिफारसी केल्या व त्यानुसार १९६१ मध्ये महाराष्ट्रात पंचायत राज स्थापन झाले"^१ कलम २४३(C) अनुसार पंचायत राज संस्थांना द्विस्तरीय संस्थेत एक सुत्रता आणण्यात आली.

Attested by

PRINCIPAL
Arts & Science College
Bhalod Dist. Jalgaon

Volume 7 (Issue 05)
September, 2017

ISSN-2230-9578

Journal of Research and Development
- A Multidisciplinary International Level Refereed Journal

UGC Journal list No. 64768

Editor
Dr. R. V. Bhole

'Ravichandram' Survey No-101/1, Plot No-23, Mundada Nagar, Jalgaon (M.S.) 425102
Email- info@jrdrvb.com Visit- www.jrdrvb.com

Attested by

PRINCIPAL
Arts & Science College
Bhalod Dist. Jalgaon

दलित साहित्य व भारतीय राजकारणावर डॉ. आंबेडकरांच्या विचारांचा प्रभाव

प्रा. सुनिल म. नेवे

(राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख)

कला व विज्ञान महाविद्यालय, भालोद, ता.सावल, जि.जळगांव

प्रस्ताविक :-

प्रस्थापित मराठी साहित्यात प्रामुख्याने १९६० नंतर दलित साहित्याचा प्रवाह निर्माण झाला. या साहित्य प्रवाहाने समाज व्यवस्थेवर परखडपणे भाष्य केले. कविता, कथा, काबंभरी आणि नाटक या साहित्याच्या मुख्य प्रवाहात या साहित्य प्रवाहाने ठळकपणे आपला लढाऊग नोंदविला. भारतीय समाजव्यवस्थेचा विचार करता भारतीय समाज हा अनेक वर्षे गुलामीत राहिलेला समाज आहे असे इतिहासात दिसून येते. एकीकडे दलित समाज हा साडेतीन हजार वर्षे प्रस्थापित समाज व्यवस्थेच्या गुलामीत होता, तर संपूर्ण भारतीय समाज हा जवळपास तेराशे वर्षे परावियांच्या गुलामीत राहिला असे आपणांस दिसून येते. विसाव्या शतकात मात्र स्वातंत्र्याच्या मागणीने मुळ धरल्याने भारतीय राजकारण व समाजकारण ढवळून निघाले. भारत देशात लोकशाहीची स्थापना करण्यात आली. भारतीय संविधान अस्तित्वात आले. धर्माच्या नावाखाली होणारा लोकजीवनातील व्यवहार हा लोकशाही व्यवहाराच्या चौकटीत आला. भारतीय लोकशाहीचे धार्मिकरूपेण मुनिका स्विकारली आणि संपूर्ण समाज आपली स्वतंत्र ओळख गेल्या ६०-६५ वर्षांपासून एकुणच जगासमोर निर्माण करीत आहे.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी भारतीय संविधानाची निर्मिती केली असल्याने, त्यांचा भारतीय राजकारणावर मोठा प्रभाव राहिलेला आहे. तसेच ज्या समुदाये बाबासाहेबांनी नेतृत्व केले त्या समुदायांच्या साहित्याचे बाबासाहेब प्रेरणास्थानच आहेत. दलित साहित्यावर असलेला डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचा प्रभाव :-

दलित साहित्य, दलित व्यवस्था यांचे प्रेरणास्थान डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आहेत हे असा नव्याने सांगण्याची गरज नाही. दलित साहित्याने डॉ. आंबेडकर यांच्या विचारातून, कार्यातून या प्रेरणा शोधल्या आहेत. नकार, विद्रोह हा दलित साहित्याचा प्रारंभीच्या काळात मुलभूत पाया असला तरी दलित साहित्यातून साहित्यिकांनी काही प्रश्न उभे केले आहे. त्या प्रश्नांची चर्चा सातत्याने होत असते. डॉ. भालचंद्र नेमाडे यांनी म्हटल्याप्रमाणे, 'दलित साहित्याने आधुनिक मळी साहित्याला एखा विशाल सामाजिक पटावर आधीच नेतून ठेवले आहे.' याचा अर्थ केवळ प्रश्न दलित साहित्याने उभे केले आहे असे नाही. तर समाज जीवत सर्वांगाने ढवळून काढली आहे याला पुष्टी मिळते. स्वातंत्र्यानंतर या सर्वात शिक्षणच प्रसार व प्रचार झाला. लोकशाही व्यवस्थेतून कर्तव्य आणि अधिकाराची भागा याबाबाला कळू लागली. त्यातूनच मी शोध आहे? असा अस्तित्वाचा शोध हा वर्ग समाज जीवनात शोधू लागला. त्यातूनच त्या समाजाचे प्रतिबिंब दलित साहित्यात त्या-त्या प्रतिबिंबीत झालेले आपल्याला दिसते. डॉ. वासुदेव मुलाटे असे म्हणतात की, 'स्वातंत्र्यप्राप्ती, शिक्षणप्रसार व लोकशाही यामुळे दलित समाज ढवळून निघाला आणि दलित साहित्याचा प्रवाह त्यातून निर्माण झाला.' त्यांचे हे सुचक विधान दलित साहित्याच्या निर्मितीची मुनिका स्पष्ट करणारे आहे. दलित साहित्याच्या अभिव्यक्तीला जसे स्वातंत्र्य, शिक्षण कारणीभूत आहे तशी आंबेडकरांचे विचारांची प्रेरणाही कारणीभूत आहे हे मान्य करावी लागते. दलित साहित्याचा विचार हा आंबेडकरांचे विचारातून आल्याने तो एक परिवर्तनाचा प्रवाह बनला. या साहित्य प्रवाहाने मराठीतील इतर साहित्य प्रवाहांचेही नेतृत्व केले आहे हे असा सर्वांचेच मान्य केले आहे.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर या महामनवाने आपल्या कार्यातून आणि विचारातून भारतातील दौन अस्पृशतांचा विमोड केला आहे. जगातील अस्पृशतांकडे नजर टाकली तर जगभर वर्णभेद मोठ्या प्रमाणावर आढळून येतो. भारतीय समाजव्यवस्थेत मात्र दौन प्रकरवी अस्पृशता पाळली जात होती. एक-मानसिक अस्पृशता आणि दौन-शास्त्रीक अस्पृश्यता, या दौनही अस्पृश्यता

Attested by

PRINCIPAL

Arts & Science College
Bhalod Dist. Jalgaon

UGC Approved
#No.43053

आंतरराष्ट्रीय बहुभाषिक शोध पत्रिका

प्रिंटिंग एरिया

Printing Area International Interdisciplinary Research
Journal in Marathi, Hindi & English Languages

October 2017, Issue-34, Vol-06

Editor

Dr. Bapu g. Gholap

(M.A.Mar.& Pol.Sci.,B.Ed.Ph.D.NET.)

Co-Editor

Dr. Ravindranath Kewat

(M.A. Ph.D.)

Printed by: Harshwardhan Publication Pvt.Ltd. Published by Ghodke Archana
Rajendra & Printed & published at Harshwardhan Publication Pvt.Ltd.,At.Post.
Limbaganesh Dist,Beed -431122 (Maharashtra) and Editor Dr. Gholap Bapu Genpat.

Harshwardhan Publication Pvt.Ltd.

Reg.No U74120/MH2013 PTC 261205

At Post, Limbaganesh, Tal. Dist. Beed

Pin-431126 (Maharashtra) Cell:07583057895, 093350203295

harshwardhanpubli@gmail.com, vidyawarta@gmail.com

Sri. Vyas Educational

Sri. Vyas Educational

www.vividselwara.com

Speeches of M.P. Devkinandan
Narayan Chakravarti in Rajyasabha
: with Spl. Reference to
Jawaharlal Nehru University

Dinesh R. Mahajan,
Asst. Professor, Head, Dept. of History,
Arts & Science College,
Bhalod, Dist. Jalgaon (Maharashtra)

*****

Introduction:

Devkinandan Narayan Chakravarti was senior leader of congress from Jalgaon District (Maharashtra). In 1920 according to Gandhiji's rule, He abandoned his college Education and joined Non-co-operation movement. And then he sacrificed his whole life to spread to make propaganda. Gandhiji's various movements. So that Jalgaon district was pioneer in Indian freedom struggle in Maharashtra. The Leadership quality offered him the post of District Congress secretary, President of Maharashtra Congress, All India Congress working Committee membership, All India congress constructive working Committee Secretary. This great patriot appointed as member of Rajyasabha in 1952 to 1964 by Pandit Jawaharlal Nehru. He made his impression of work in Rajyasabha also. He was third to raise the question in Rajyasabha. In each session he delivered minimum one speech.

Devkinandan Narayan Chakravarti delivered remarkably studious speeches on Education, Agriculture, Budget and Farmer in Rajyasabha. In spite of his own party government the made them aware about wrong decisions.

Earnestness speech about farmers poor conditions delivered by Devkinandan Narayan Chakravarti :

In Rajyasabha Devkinandan Narayan said that, today Government should make strong relations with farmers to know about their problems Government should provide fertilizers abundantly to solve problem of grain. But government should come to know and solve their problems.

Next he says, "Today in our country is the problem of food". We are discussing on it but we repeat the same. No one couldn't give any solution on it in spite of establishing many committees on the food problems.

Today we have to consider that we have our own land that we can't neglect it. Today 75% land owners have five crore acres land. Out of them 42% people are belong 1 to 5 acres land. 75% people do not produce minimum food and 25% farmers belongs 2 to 3 acres land then how can we solve this problem?

Today in Maharashtra compulsory grain collection is going on, I do not oppose it. But it's government's duty to provide food to all people. Today people don't get the essential food so they purchase the grain from black market. "It means mother won't feed and father won't allow to beg" That mean they can't fulfill their essential needs. It means we do not provide them grain in rationshops or out of them.¹

We want to provide rationing to 5 lakh population cities but what condition about belong them. Today black market is decreasing. Farmers didn't give food to labors but give to traders. Because he gets more from them. That means today not only merchants but farmers also doing black market.

India is a Agriculture dominant country. We plan many projects but we haven't got yet any solution. According to Gandhiji we should developed villages in that time, today the problems may not serious.

Even today, we are not independent

IRFA'S UNIRESEARCH

Multidisciplinary International E-Research Journal

Vol- IX

Issue - IV

Indexed in DRJI & Indian Citation Index Double Blind Peer Reviewed Journal
UGC Approved List No. 63005 *Cosmos Impact Factor - 3.020 [2015]*

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग
University Grants Commission
Quality Higher Education for all

Home About Us UGC Approval of Journals on Universities Colleges Publications

UGC Approved List of Journals

You searched for uniresearch

Total Journals : 1

Items

Show 25

entries

Search

Sl. No.	Journal No.	Title	Publisher	ISSN	E-ISSN
1	63005	Uniresearch- Multidisciplinary International E-Research Journal	International Research Fellows Association	23214953	

Showing 1 of 1 entries

Previous 1 Next

For Students

For Faculty

More

Editor:

Dr. Dhauraj P. Dhauraj

Asst. Professor, Dept. of Marathi

M.G.V.'s Arts & Commerce College, Yeola

Nashik | M. S. | India.

SWADHAYA INTERNATIONAL PUBLICATIONS
For Details, visit us on: www.uniresearch.net.in

WORLDWIDE ASSOCIATIONS

मराठी दलित कवितेतून चित्रित झालेला जीवनसंघर्ष

प्रा. डॉ. दिनेश हिमतराव पाटील
मराठी विभाग,
कला आणि विज्ञान महाविद्यालय,
भालोद, ता. चावल जि. जळगाव (महाराष्ट्र)
मो. 9823637221
ई-मेल : patildinesh46@gmail.com

प्रस्तावना :-

स्वातंत्र्योत्तर कालखंडात विशेषतः 1960 नंतरच्या कालखंडात निर्माण झालेल्या विविध वाङ्मयीन प्रवाहांनी मराठी साहित्याला समृद्ध व विशाल बनवलेले आहे. यात प्रामुख्याने ग्रामीण, दलित, स्त्रीवादी, आदिवासी, मुस्लिम, कामगारांचे इ. साहित्य प्रवाहांचा समावेश होतो. मराठी साहित्यातील ह्या विविध वाङ्मयीन प्रवाहातील दलित साहित्य हा प्रवाह जाणिवपूर्वक विकसित झालेला आहे. दलित साहित्याने पारंपरिक मराठी साहित्यातील लेखनाची चौकट मोडून नव्या जीवन जाणिव साहित्यात आणल्या. मानवी जीवन, मानवी संवेदना आणि साहित्य यांच्यातील अतुट संबंधाचा पुरस्कार दलित साहित्याने केला, साहजिकच परंपराभिगानी व कर्मठ समाजाने व संस्कृतीने नाकारलेल्या मानवी मनांची संवेदना तसेच मानव म्हणून जगण्यासाठी करावा लागणारा संघर्ष याचे प्रतिबिंब साहित्यात उमटू लागले. समाज व्यवस्थेने लादलेल्या परंपरागत, कर्मठ बंधनांना झुगारून मानवतेचा पुरस्कार करणाऱ्या दलित लेखकांचा विद्रोह विशिष्ट व्यक्ति किंवा समाजाविरुद्ध नसून चार्तुवर्ण्य व्यवस्थेच्या विरुद्ध आहे. चार्तुवर्ण्य व्यवस्थेचे बळी ठरलेले, शोषित, वंचित यांच्या व्यथा-वेदनांचा हुंकार, जीवन संघर्षच दलित साहित्यातून चित्रित झाला. दलित साहित्याची प्रखर व प्रभावी अभिव्यक्ती तसेच दलित साहित्याची संकल्पना स्पष्ट करतांना डॉ. भालचंद्र फडके म्हणतात, "दलित जाणिवेतून दलित जीवनाचे भेदक दर्शन घडविणारे साहित्य हे दलित साहित्य"¹ दलित साहित्यिकांनी दलित जाणिवेतून दलित समाजावर होणाऱ्या अमानवीय अन्याय, अत्याचाराचे तसेच दलितांच्या जीवनातील संघर्षाचे भेदक व वास्तववादी चित्रण करणाऱ्या उद्देशाने दलित साहित्य निर्माण झालेले आहे.

सामाजिक बांधिलकी, व्यथा, वेदना, विद्रोह, आत्मशोध, मानवता हे दलित साहित्याचे प्रमुख विशेष असून डॉ. आंबेडकरांनी मांडलेल्या विचारातूनच दलित साहित्याला तात्त्विक अधिष्ठान प्राप्त झालेले आहे. दलित साहित्याच्या प्रेरणास्थानी गौतम बुद्ध, महात्मा फुले, कबीर, कार्ल मार्क्स, डॉ. आंबेडकर यांची विचारधारा आहे. असे असले तरी डॉ. आंबेडकरांच्या प्रभावी नेतृत्वाखाली उभारलेल्या चळवळीनेच दलित माणूस खऱ्या अर्थाने जागृत झाला आहे. आपल्या व्यथा, वेदना व जीवन संघर्ष तो कथा, कविता, कादंबरी, नाटक, आत्मकथन ह्यासारख्या साहित्य प्रकारातून मांडू लागला. दलित साहित्याचे प्रेरणास्रोत याविषयी भूमिका मांडतांना डॉ. योगेन्द्र मेश्राम म्हणतात, "डॉ. आंबेडकर हे स्वतःपूर्ण व स्वयंभू असे तेजस्वी व्यक्तिमत्व होते. त्यांनी दलितांना जीवनाच्या अंधऱ्या परिक्रमेतून प्रवास करायला प्रकाश दिला. नवा आचार व विचार दिला. त्यांना जगण्याची नवी शक्ती, प्रेरणा आणि जीवनाची नवी प्रमेये दिली. यामुळेच डॉ. आंबेडकर दलितांची, दलित साहित्याची प्रेरणाशक्ती, ज्ञानशक्ती ठरले."² साहजिकच अखिल विश्वाला मानवतेचा संदेश देणाऱ्या, स्वतःवरील अन्याय अत्याचाराविरुद्ध विद्रोह, संघर्ष करून चार्तुवर्ण्य व्यवस्थेला नकार देणाऱ्या दलित साहित्याचा मुख्य प्रेरणास्रोत आंबेडकरांचे विचार व तत्त्वज्ञान आहे. बुद्ध, कबीर, फुले यांच्या विचारातील मानवता हाच आंबेडकरी तत्त्वज्ञानाचा पर्यायाने दलित साहित्याचा गाभा आहे. बुद्ध, फुले, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या वैचारिक अधिष्ठानातून उदयाला आलेल्या दलित साहित्यातून दलित कवितेतून चित्रित झालेला जीवनसंघर्षाचा आढावा प्रस्तुत शोध निबंधात घेतलेला आहे.

Already have a manuscript?

Use our Manuscript Matcher to find the best relevant journals!

Find a Match

Refine Your Search Results

heterocyclic letter

Sort By: Relevancy

Search Results

Found 187 results (Page 1)

Share These Results

Did you mean this journal?

HETEROCYCLIC LETTERS

Publisher: RAMAN PUBL., C/O DR VANDANA GUPTA, EDITOR-IN-CHIEF, A-12, JAI JAWAN COLONY, JAIPUR, INDIA, 302 018

ISSN: 2231-3087 / 2230-9632

Web of Science Core Collection Emerging Sources Citation Index

Share This Journal

View profile page

Requires Web Login

Other Possible Matches

MEDICAL LETTER ON DRUGS AND THERAPEUTICS

Publisher: MED LETTER INC., 145 HUGUENOT ST, SUITE 312, NEW ROCHELLE, USA, NY, 10801-7537

ISSN: 0025-712X / 1523-2856

Web of Science Core Collection Science Citation Index Expanded

Web of Science Core Collection Essential Science Indicators

Share This Journal

View profile page

Filters

Clear All

Web of Science Coverage

Open Access

Category

Country / Region

Language

Agency

Journal Citation Reports

AN EFFICIENT SYNTHESIS OF BIS (INDOLYL) METHANES USING TARTARIC ACID CATALYST

Rakesh P. Chaudhari¹, Ganesh R. Chaudhari^{1*}, Bharti P. Koli¹, Hemant T. Ingale¹, Chandrakant H. Sarode²

1. Department of Chemistry, Arts and Science College Bhalod, Taluka-Yawal, Dist. -Jalgaon MS, India

2. P.O. Nahata College, Bhusawal, Dist. Jalgaon, MS, India

Email: drgrc76@gmail.com

Abstract: Tartaric acid was found to be a mild, efficient acid catalyst in electrophilic substitution reaction of indoles with carbonyl compounds to afford the corresponding bis(indolyl)alkanes in excellent yields. In the present work, various electrophilic substitution reactions of indoles with several aldehydes were carried out. Superiority of the present method is the mild reaction conditions, short reaction times, easy work-up, high to excellent yields. The optimal reaction conditions were fixed and the products were characterized by FT-IR, ¹H-NMR.

Keywords: Tartaric acid, Indole, Aromatic Aldehyde, bis (indolyl) methanes, Spectral analysis.

Introduction

The bis(indolyl)methanes have been gaining increasing importance in recent years and known as an important class of heterocyclic compounds. These types of compounds are also known to promote the estrogen metabolism in both women and men and are expected to have an application in prevention of breast cancerⁱ. Bis(indolyl)methanes (BIMs) also exhibit a range of biological activities such as antimicrobial and antifungal, antibacterial, analgesic and anti-inflammatory, growth promoting, antitumor activitiesⁱⁱ.

A wide range of pharmaceutical applications of bis(indolyl)methane derivatives has grown interest among chemist to develop their easy synthetic methods. A simple, standard and common method for the synthesis of bis(indolyl)methanes is the Friedel-Crafts reaction between indoles and carbonyl compounds in the presence of protic acids or Lewis acids. Varieties of catalytic reagents used in the synthesis of BIMs have been reviewed. Researchers are competing for developing the economic, eco-friendly, easily accessible methodologies for the synthesis of bis (indolyl) methane by using various catalytic systems and reaction conditions like citrus lemon juice^{iv}, grape juice^v, phenylphosphonic acid^{vi}, triethylborane^{vii}, poly (4-vinylpyridinium) hydrogensulfate^{viii}, tetrabutyl ammonium hydrogen sulphate^{ix}, Silica

MAH/MUL/03051/2012

ISSN :2319 9318

UGC Approved
Jr.No.62759

Oct. To Dec. 2017
Issue-20, Vol-06

Editor

Dr. Bapu g. Gholap

(M.A.Mar.& Pol.Sci.,B.Ed.Ph.D.NET.)

विद्येविना मति गेली, मतीविना नीति गेली
नीतिविना मति गेली, मतिविना वित्त गेले
वित्तविना शूद्र खचले, इतके अनर्थ एका अविद्येने केले

-महात्मा ज्योतीराव फुले

❖ विद्यावार्ता या आंतरविद्याशाखीय बहुभाषिक त्रैमासिकात व्यक्त झालेल्या मतांशी मालक, प्रकाशक, मुद्रक, संपादक सहमत असतीलच असे नाही. न्यायक्षेत्र:बीड

☐ "Printed by: Harshwardhan Publication Pvt.Ltd. Published by Ghodke Archana Rajendra & Printed & published at Harshwardhan Publication Pvt.Ltd.,At.Post. Limbaganesh Dist,Beed -431122 (Maharashtra) and Editor Dr. Gholap Bapu Ganpat. ☐

Reg.No:U74120 MH2013 PTC 251205
Harshwardhan Publication Pvt.Ltd.

At Post Limbaganesh, Tq Dist Beed
Pin-431126 (Maharashtra) Cell:07588057695,09850203295
harshwardhanpubli@gmail.com, vidyawarta@gmail.com

All Types Educational & Reference Book Publisher & Distributors

www.vidyawarta.com

Assisted by

PRINCIPAL

Arts & Science College

शिफारशी :-

- १) सर्वेच विद्यार्थ्यांना चांगल्या आरोग्य सवयीचे महत्त्व पटवून द्यावे.
- २) चांगल्या आरोग्य व सामाजिक सवयी लावण्यासाठी विविध उपक्रमांची आखणी करावी.
- ३) चांगल्या शैक्षणिक सवयी रूजविण्यासाठी व्याख्यान व इतर कार्यक्रमांचे आयोजन करावे.
- ४) शिक्षकांना स्वतः चांगल्या सवयी अंगीकारून विद्यार्थ्यांसमोर आदर्श निर्माण करावा.

संदर्भ :-

- १) John W. Best, James V. Kavan " Research in Education ९th edition" २००३
- २) J.C. Aggarwal Essential of Educational Psychology Vikas Publishing House Pvt. Ltd. १९९४
- ३) Pandey S. (२०१०) Professionalization of teacher Education In India
- ४) David Palmer (December २००५) : International Journal of Science Education, Vol २७

11

महाराष्ट्रातील सहकार क्षेत्र

प्रा.डॉ.सुनिल मधुकर नेवे,
राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख, कला व विज्ञान महाविद्यालय,
भालोद ता.यावत जि.जळगाव

*****

सहकार वा संकल्पनेचा उदय मानवाच्या सहजीवन पध्दतीतून झाला आहे. म्हणून सहकार ही संकल्पना मानव इतिहासानुरूप विकसित झाली. एकमेकांना सहाय्य करणे, मदत करणे हे आणि मानवी जीवन सुखी समृद्धी बनवते हे 'सहकार' या शब्दाचा मुळ अर्थ आहे. परस्परसंख्या सहाय्याने सर्वांच्या हितासाठी, एकमेकांच्या सहमतीने प्रयत्न करणे हिचा सहकाराची मुख्य संकल्पना आहे.

सहकारी संस्था ही व्यक्ती समूहाची किंवा समाजाची एक अशी संघटना आहे की, ज्या संघटनेच्या सभासदांचे आर्थिक व सामाजिक कल्याण साध्य करण्यासाठी परस्पर सहाय्य आणि नफ्याचे विश्लेषण यावर आधारलेला एखाथ उद्योग व्यवसाय स्थापन केला जातो व ज्याद्वारे समाजाच्या सामान्य आर्थिक गरजांची तृप्ती होते.

भारतातील सहकारी चळवळीची सुरुवात ही १९०४ च्या सहकारी प्रापुरवत्र संस्था कायद्याने झाली. त्यानंतर १९१२ व १९१९ मध्ये या कायद्यात दुरुस्त्या करण्यात आल्या. सहकार हा विषय प्रांतीयक सुचीत समाविष्ट झाल्याने स्वातंत्र्यानंतर अनेक घटक राज्यांनी चळवळीच्या विकासासाठी आपले सहकार विषयक वरपदे व धोरण आखले.

सहकाराची वैशिष्ट्ये :-

१) उपभोक्त्यांचे संघटन :- सहकारामध्ये उपभोक्ता एकत्र येऊन आपले आर्थिक हित साध्य करण्यासाठी संघटन स्थापन करतात. म्हणून सहकार हे उपभोक्त्यांचे संघटन असते. म्हणजेच उपभोक्ते परस्परसंख्या मदतीसाठी सहकार्य करण्याच्या हेतूने सहकाराच्या छाताखाली एकत्र येतात. म्हणजेच सहकारात उपभोक्ता मध्यवर्ती घटक असतो.

२) ऐच्छिक संघटन :- सहकार हे एक ऐच्छिक संघटन आहे. समान गरजांच्या पूर्ततेसाठी काही व्यक्ती स्वेच्छेने एकत्र येऊन सहकारी संघटन स्थापन करतात. हे संघटन पूर्णतः ऐच्छिक असे असते.

३) सेवा उद्देश :- सहकारात नफ्याऐवजी सेवा पुरविणे हा

आंतरराष्ट्रीय बहुभाषिक शोध पत्रिका

प्रिंटिंग एरिया

Printing Area International Interdisciplinary Research
Journal in Marathi, Hindi & English Languages

November 2017, Issue-35, Vol-02

Editor**Dr. Bapu g. Gholap**

(M.A.Mar.& Pol.Sci.,B.Ed.Ph.D.NET.)

Co-Editor**Dr. Ravindranath Kewat**

(M.A. Ph.D.)

“Printed by: Harshwardhan Publication Pvt.Ltd. Published by Ghodke Archana Rajendra & Printed & published at Harshwardhan Publication Pvt.Ltd.,At.Post. Limbaganesh Dist,Beed -431122 (Maharashtra) and Editor Dr. Gholap Bapu Ganpat.”

Harshwardhan Publication Pvt.Ltd.

At Post.Limbaganesh,Tq.Dist.Beed
Pin-431126 (Maharashtra) Cell:07588057695,09850203295
harshwardhanpubli@gmail.com, vidyawarta@gmail.com

Reg.No.U74120 MH2013 PTC 251205

All Types Educational & Reference Books Publisher & Distributors / www.vidyawarta.com

Attested by

नसते, त्यामुळे गडाच्या निसर्गासमोर अस्तित्वाचे संकट उभे राहते. किल्ल्यावरील वनश्री, बहुरंगारी पुष्पवृष्टी त्यावर अवलंबून असणारी प्राणीसृष्टी, पक्षी, फुलपाखर, किटके हे सारे अभ्यासता येतात. गिरीदुर्गावरची नैसर्गिक वनस्पती, लावलेल्या वनस्पती नव्यानं आलेल्या, तण म्हणून वाढणाऱ्या वनस्पती तर किल्ल्याच्या इतिहासाला साक्ष राहिलेले हे वृक्षराज हे सारे समजून घेतले की आपणसुद्धा आनंदाने व ज्ञानाने भरून जातो.

सारांश:-

गिरीदुर्गासारख्या किल्ल्यांतुनच इतिहासाची रचना झाली. स्थापत्य आणि वास्तुकलांचा विकास झाला. आपला भूतकाळाशी जोडण्याचा प्रामाणिक प्रयत्न झाला पाहिजे. किल्ला हा ऐतिहासिक व सांस्कृतिक वारशाचे प्रतिक आहे. त्याच्या संरक्षणासाठी नागरिक जागृत करणे हाच बचावाचा एकमेव मार्ग आहे.

संदर्भग्रंथ:-

- १) डॉ. देशपांडे द. ग., महाराष्ट्रातील किल्ले, डायमंड पब्लिकेशन, पुणे
- २) महाराष्ट्र राज्य माध्य. व उच्च माध्य. शिक्षण मंडळ, पुणे, उपयोजित इतिहास.
- ३) चितळे, श्रीपाद केशव, विदर्भातील किल्ले, श्री. मंगेश प्रकाशन, नवी रामदास पेठ, नागपूर
- ४) घाणेकर, प्र. के., गड आणि कोट, स्नेहल प्रकाशन, शनिवार पेठ, पुणे
- ५) डॉ. गद्रे प्रभाकर, भारतातील इतिहासप्रसिद्ध किल्ले, श्री. मंगेश प्रकाशन, नवी रामदास पेठ, नागपूर
- ६) मांडे प्रमोद मारोती, गडकिल्ले महाराष्ट्राचे, प्रफुल्लता प्रकाशन, धनकवडी, पुणे
- ७) डॉ. कोळारकर, श. गो. / पुरंदरे गो. मा. नागपूर राज्याचा प्राचीन इतिहास, श्री. मंगेश प्रकाशन, नवी रामदास पेठ, नागपूर.
- ८) डॉ. दातार मदार, गडकिल्ल्यांवरील वनस्पती, स्नेहल प्रकाशन, शनिवार पेठ पुणे.

महाराष्ट्राचे राजकीय नेतृत्व -

विश्लेषणात्मक अध्ययन

(विशेष संदर्भ मा.एकनाथराव खडसे)

प्रा.डॉ.सुनिल मधुकर नेवे,

राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख,

कला व विज्ञान महाविद्यालय, भालोद ता.श्याबल जि.जळगाव

१ मे १९६० ला महाराष्ट्र राज्याची निर्मिती झाली, मात्र महाराष्ट्र राज्य निर्मितीसाठी महाराष्ट्राच्या जनतेला आणि नेत्यांना एक मोठा संघर्ष करावा लागला आणि त्या कामी १०५ लोकहतात्मसुद्धा झालेत. महाराष्ट्र राज्य निर्मितीसाठी संयुक्त महाराष्ट्र चळवळ सक्रिय होती. त्या चळवळीमध्ये अनेक दिग्गज नेते मंडळी कार्य करीत होती.

राज्यस्तरावरील नेतृत्व :-

महाराष्ट्र राज्याची निर्मिती झाली ती भाषिक आधारावर बहुसंख्य गुजराती भाषिक असलेल्या प्रदेशाचे गुजरात राज्य आणि बहुसंख्य मराठी भाषिक असलेल्या प्रदेशांचा समावेश असलेले महाराष्ट्र राज्य ही दोन राज्ये नव्याने अस्तित्वात आली. मुंबई महाराष्ट्रातच राहिली तिचे बहुभाषिक आणि बहुसंस्कृती वैविध्य जपण्याची हमी मुख्यमंत्री यशवंतराव चव्हाण यांनी दिली होतीच.

मुख्यमंत्री यशवंतराव चव्हाण यांनीही पंडित जवाहरलाल नेहरू यांच्या धोरणांचा पाठपुरावा करीत महाराष्ट्राच्या विकासाचे धोरण आखण्यास आणि राबविण्यास सुरुवात केली हे करीत असतांनाच यशवंत रावांनी बेरजेचे राजकारण करीत संयुक्त महाराष्ट्र समितीतील नेत्यांना काँग्रेसच्या बाबुला वळविण्याची राजकीय मुत्सद्देगिरी दाखविली. काँग्रेसमध्ये येणाऱ्यांमध्ये त्यावेळी केशवराव जेदे, तुळशीदास जाधव, माधवराव बागल, यशवंतराव मोहिते, शंकरराव मोरे, आनंदराव चव्हाण, अण्णासाहेब शिंदे, भाऊसाहेब धोरात, एकनाथशिंदे यांचा समावेश होता. या नेत्यांना काँग्रेस पक्षात आणण्याचे काम हे महाराष्ट्राचे यशवंतराव चव्हाण यांनी खुबीने करून दाखवले, कारण यशवंतराव चव्हाण हे महाराष्ट्रातील चमत्कारिक

Environmentally Benign Synthesis of 3,4-Dihydropyrimidin-One/Thione
 Catalyzed by Natural Acid Under Solvent Free Condition

Rakesh P. Chaudhari, Bharti P. Koli

Department Of Chemistry,

Arts & Science College, Bahod Dist-Jalgaon(M.S) India

Email : 14rpt11@gmail.com, bharti.pkoli@gmail.com

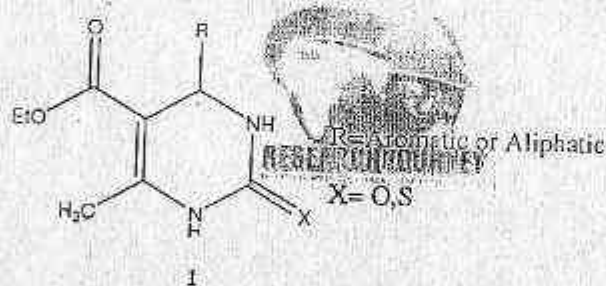
Abstract

A simple method for the synthesis of 3,4-dihydropyrimidin-one/thione by a solvent free one pot cyclo condensation reaction of substituted aryl aldehydes, ketoester and urea / thiourea catalyzed by lemon juice with good yields. Synthesized product was characterized by FT-IR

Keywords : green chemistry, Biginelli, Natural Catalyst, lemon juice, Dihydropyrimidinone/thione

Introduction :

3,4- Dihydropyrimidinone and their sulphur analogue 3,4- Dihydropyrimidinthiones 1 are classified as heterocycles compound and containing pyrimidine ring which is containing two nitrogen atoms in the six member ring. The structure of dihydropyrimidinones and their derivatives (DHPMs) illustrated below:

Pyrimidinones or Dihydropyrimidinones (DHPMs) are well known for their wide range of bioactivities and their applications in the field of drug research have stimulated the invention of a wide range of synthetic methods for their preparation and chemical transformations.[1]. Heterocyclic moiety is an important structure in many bioactive natural products and therapeutic compounds. Multicomponent reactions have been used as an important method for the preparation of potential biologically active substances. For instance, 3,4-dihydropyrimidin-2-(1H)-ones (and-thiones) (Biginelli products) are very important heterocyclic moiety of natural and synthetic organic chemistry due to possessing some biological and pharmacological activities such as antitumor, antibacterial, and antiviral properties. They have also emerged as integral backbones of several calcium channel blockers, vasorelaxants, and antimitotic agents contained in a number of natural products including batzelladine alkaloids which are found to inhibit the binding of HIVgp-120-CD4 cells. Due to the importance of MCRs in combinatorial chemistry and the interesting pharmacological properties associated with DHPMs structures, the Biginelli reaction has received increasing attention and its scope has now extended considerably by variation of all three building blocks, thus, several modified In view of the increasing interest for the

I
N
T
E
R
N
A
T
I
O
N
A
L

R
E
S
E
A
R
C
H

F
E
L
L
O
W
S

A
S
S
O
C
I
A
T
I
O
N

Impact Factor - 3.452

ISSN - 2348-7143

INTERNATIONAL RESEARCH FELLOWS ASSOCIATION'S
RESEARCH JOURNEY

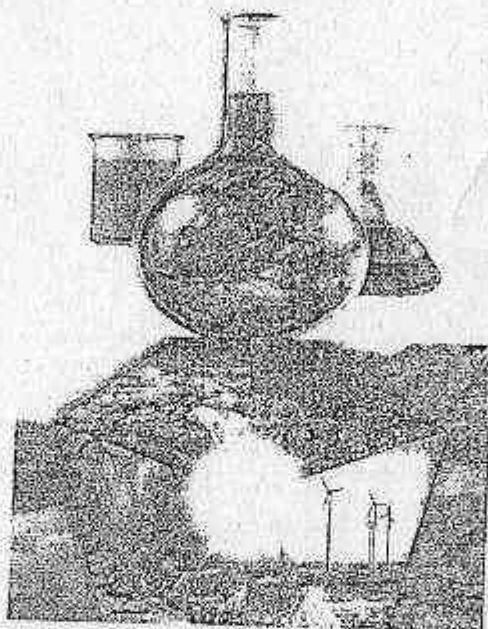
Multidisciplinary International E-research Journal

PEER REFREED & INDEXED JOURNAL

December-2017

SPECIAL ISSUE-XXV

Recent Trends in Chemistry and Environment

Guest Editor :
Dr. R. P. Phalak
Principal,
Dadasaheb Devidas Namdeo Bhole College,
Bhusawal, Dist. Jalgaon [M.S.] India.

Editor in Chief :
Dr. Dhanraj Dhangar
Assist. Professor,
MGV's Arts & Commerce College,
Yeola, Dist. Nashik [M.S.] India.

Executive Editor of the issue: Dr. R. B. Dhake
Dadasaheb D. N. Bhole College, Bhusawal, Dist. Jalgaon.

This journal is indexed in:

- University Grants Commission (UGC) List No. 40107 & 41117
- Scientific Journal Impact Factor (SJIF)
- Cosmos Impact Factor (CIF)
- Global Impact Factor (GIF)
- Universal Impact Factor (UIF)
- International Impact Factor Services (IIFS)
- Indian Citation Index (ICI)
- Dictionary of Research Journal Index (DRJI)

For Details Visit To : www.researchjourney.net

SWATIDHAN PUBLICATIONS

**Biochemical changes of Powdery mildew Occurrence on
Erysiphe cichoracearum Fungi**

V.P.Pawar

Department of Botany, Arts & Science college, Bhalod

Abstract:

Impact of powdery mildew on chlorophyll nitrogen protein and reducing sugar content of cucurbits was studied. Chlorophyll a and chlorophyll b pigment of the infected leaf were found to be decreased due to powdery mildew. Loss in nitrogen, protein and reducing sugar contain due to infection of powdery mildew were also observed.

Key words : Fungi, biochemical, leaves.

Introduction :

Powdery mildew occurrence on wild and cultivated plant. Most wild and cultivated plant as a fruit and vegetable in all over the world the in the field are affects by several plant growing area of the world, (Salmoon,1900). In Indiaplant are infected due to pathogens like bacteria virus mycoplasma nematodes and fungi. However, powdery mildews of *Erysiphecichoracearum* and *Sphaerotheca fuliginea* however in northern part of India, *Leveillula taurica* was also reported on the cultivated plants(), which reduce the yield considerably. In the literature cited very little information was available regarding the host range of the pathogen : biochemical changes occur due to the pathogen and the eco-friendly management of the disease.

Materials and Method:

Chlorophyll content:

Chlorophyll content from healthy and infected plant leaves were estimated by the method suggested by Arnon (1949), for this 2gm. Of fresh plant leaves were crushed in Mortar and pestle in 80% chilled action containing 4ml of liquor ammonia per liter in dark code room. A pinch of magnesium carbonate (MgCo₃) was added during crushing. The extracts were filtered through Buchners funnel using Whatman filter paper No .1 and volume of the filtrated was made up to 100 ml with 80% actone. 5 ml of the extract was diluted up to 50 ml with acetone in volumetric flask. In ordered to avoid destruction of chlorophyll by light, the flasks containing chlorophyll extracts were covered with black paper and stored at low temperature. The absorbance was measured at 645 nm and 663nm double beam spectrophotometer. Chlorophyll (mg/ g fresh weights) were calculated using formula given below

Chlorophyll a = $12.7 \text{ O.D. }_{663} - 2.69 \text{ O.D. }_{645} \text{ D.F}$

Where 12.7 and 2.69 are constant.

D.F = Dilution factor Chlorophyll b = $22.9 \text{ O.D. }_{645} - 4.68 \text{ O.D. }_{663} \text{ D.F.}$

Where 22.9 and 4.68 are constant.

D.F = Dilution factor Total chlorophyll = $20.2 \text{ O.D. }_{645} - 8.02 \text{ O.D. }_{663} \text{ D.F.}$

Where 20.2 and 8.02 constant.

D.F = Dilution factor.

Volume 3 (Special Issue)
December, 2017

ISSN-2230-9578

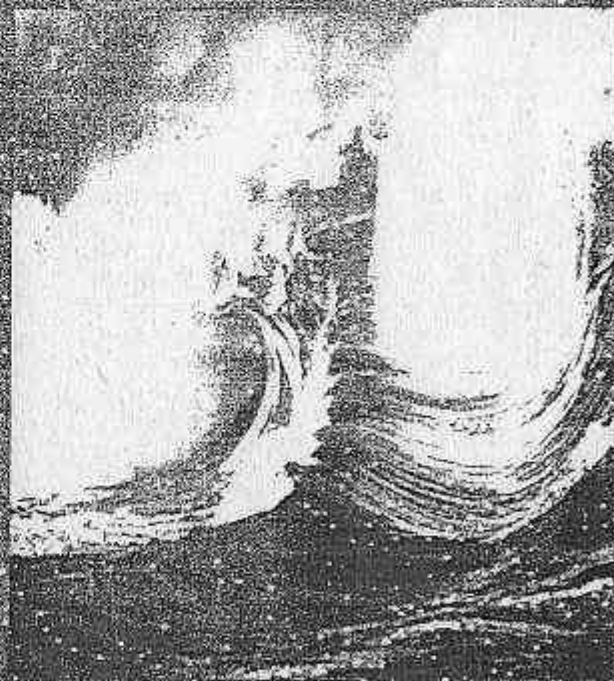
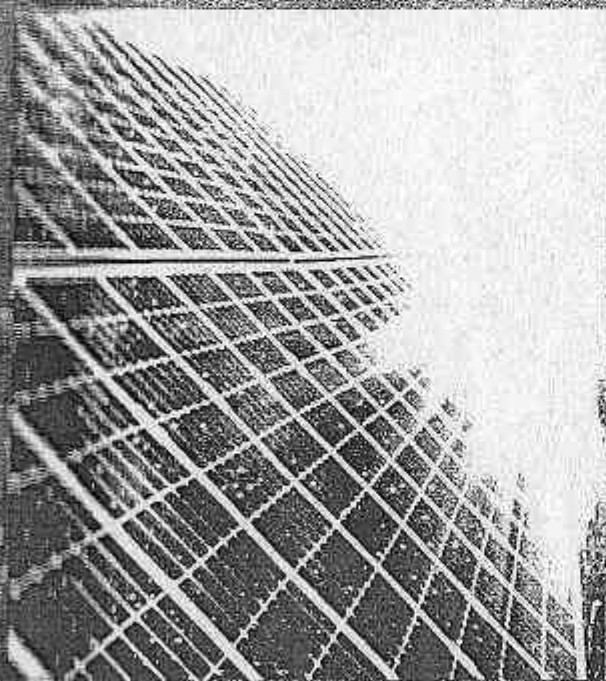
Journal of Research and Development

A Multidisciplinary International
Level Refereed Journal

COSMOS
IMPACT FACTOR
4.270

UGC Journal list No. 64768

Editor : Dr. R. V. Bhole

'Ravichandram' Survey No-101/1, Plot No-23,

Mundada Nagar, Jalgaon (M. S.) 425102

Email-info@jrdrv.com Visit-www.jrdrv.com

Renewable Energy Resources as an Alternative Source of Energy in India

P. A. Savale¹, S.K. Bachhav²

¹Dept. of Physics, Arts & Science College, Bhalod, Tal. Yawal Dist. Jalgaon (MS)
India pa_savale@yahoo.co.in

²Dept. of Physics, ASC College, Varangaon, Jalgaon (MS) India

Abstract

Resources are not, they become. Various energy resources have been in use from many years ago. The problems regarding energy resources are arise due to wrong methods of their utilization. There is an urgent need for transition from petroleum based energy systems to one based on renewable energy resources to decrease dependence on depleting reserves of fossil fuels. Solar energy is the most recognized renewable energy source. India receives solar energy in the region of 5 to 7 kWh/m² for 300 to 330 days in a year. This energy is sufficient to set up 20 MW solar power plants per square kilometer land area. India has been rated as one of the most promising country for wind power development, with an estimated potential of 20,000 MW. There is a large amount of kinetic energy stored in water. It is available for use when the rivers and streams flow towards the oceans, and the potential becomes greater when they turn into waterfalls. Geothermal power does not put off greenhouse gases and it is reliable. However, it can only be used in areas where there is tectonic activity. The most controversial form of renewable energy is nuclear energy. Electricity is produced from the energy released by nuclear reactions. Fission is the main source used today. Currently, power plants generating power using nuclear fission are among the safest plants. They also generate power without emitting pollution. Biogas is a clean and efficient fuel, generated from cow dung, human waste or any kind of biological materials derived through anaerobic fermentation process. The biogas consists of 60% methane with rest mainly carbon-di-oxide (CO₂). Biogas is a safe fuel for cooking and lighting. Byproduct is usable as high grade manure. Biomass fuels account for about one third of the total fuel used in the country. In this research paper, various renewable energy resources, their potential of producing electricity, their utilization advantages, disadvantages and limitations are focus of discussion.

Keywords: Renewable energy sources, solar, wind, hydropower, geothermal, nuclear, biomass

Introduction

Need is the mother of invention. Man's life becomes rich due to its creativity; many ideas come in reality due its innovations. To serve these essential needs, all material is available in the nature. When they are used to fulfill the human needs then those are known as resources. Due to human interactions these resources have been never destroyed, but somewhat different merely in proportions of some resources. Solar, wind, tidal, geothermal and bio energies etc. are the energy resources never come to end and can be used repeatedly. Such type of resources cannot come to an end are known as renewable resources. On the earth natural resources are unequally distributed. Some resources occur in abundance whereas some resources found in

Impact Factor - 3.452

ISSN - 2348-7143

INTERNATIONAL RESEARCH FELLOWS ASSOCIATION'S

RESEARCH JOURNEY

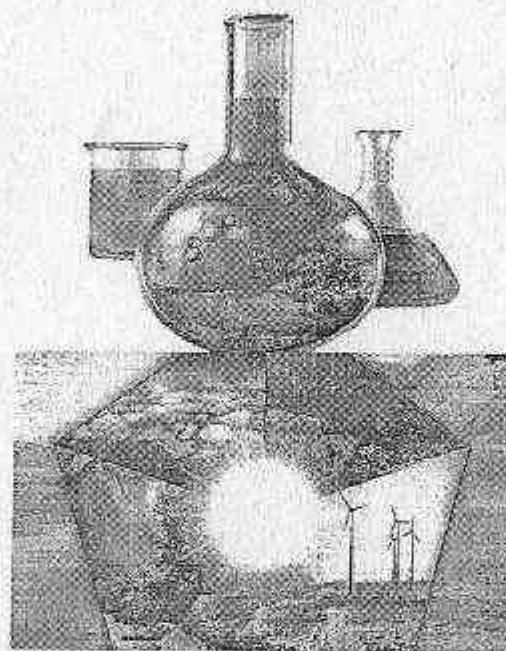
Multidisciplinary International E-research Journal

PEER REFREED & INDEXED JOURNAL

December-2017

SPECIAL ISSUE-XXV

Recent Trends in Chemistry and Environment

Guest Editor :
Dr. R. P. Phalak
Principal,
Dadasaheb Devidas Namdeo Bhole College,
Bhusawal, Dist. Jalgaon [M.S.] India.

Editor in Chief :
Dr. Dhanraj Dhangar
Assist. Professor,
MGV's Arts & Commerce College,
Yeola, Dist. Nashik [M.S.] India.

Executive Editor of the issue: Dr. R. B. Dhake
Dadasaheb D. N. Bhole College, Bhusawal, Dist. Jalgaon.

This journal is indexed in :

- University Grants Commission (UGC) List No. 40107 & 44117
- Scientific Journal Impact Factor (SJIF)
- Cosmoc Impact Factor (CIF)
- Global Impact Factor (GIF)
- Universal Impact Factor (UIF)
- International Impact Factor Services (IIFS)
- Indian Citation Index (ICI)
- Dictionary of Research Journal Index (DRJI)

For Details Visit To : www.researchjourney.net

SWATIDHAN PUBLICATIONS

XRD FTIR EDAX TGA and DTG Study of Barium tartrate Single Crystals Grown by Gel Method

P.A. Savale¹, S.K. Bachhav²

Department of Physics,

¹Arts and Science College Bhalod Dist. Jalgaon India (M.S.)

²Arts, Commerce and Science College Varangaon Dist. Jalgaon India (M.S.)

pa_savale@yahoo.co.in

Abstract :

In the present investigation, single crystals of Barium Tartrate were grown by using silica gel as a growth medium. These single crystals were grown by simple gel technique using diffusion method. The optimum growth conditions were optimized by varying various parameters viz., pH of the gel solution, gel concentration, gel setting time, concentration of the reactance, growth period and temperature etc. for these crystals. Plate shaped single crystals were obtained. The crystalline nature of grown crystals was confirmed using powder X-ray diffraction techniques. The functional groups present in the single crystals were identified using Fourier Transform Infrared spectroscopy (FTIR) analysis. The elemental analysis was done by EDAX. Thermal decomposition of the grown crystals is investigated by Thermogravimetric Analysis (TGA) and Differential Thermogravimetry Analysis (DTG).

Key words: Gel technique, XRD, FTIR, EDAX, TGA, DTG

Introduction:

Single crystals are the backbone of the revolution of modern science and technology. The impact of single crystals is clearly visible in semiconductor and optics industries with the invention of lasers. The field of non-linear optics touched the new heights and practical implementations were possible with the various applications of non-linear optical crystals [1]. The effects of various properties of single crystals of barium tartrate are of great interest on account of their ferroelectric and non-linear optical characterization based on their second harmonic generation. Now a day's, great attention has been focused on the growth and characterization of pure barium tartrate crystals with the aim of identifying new materials for practical purpose [2].

The Moirer and Vesque was the first researcher, who records the growth of large crystals by slow diffusion in gel. A systematic study of crystallization in gels begins with Liesegang's famous discovery of periodic crystallization in gels. This method has gained considerable attention because of its simplicity and effectiveness in growing single crystal of certain compound. This technique is an alternative technique to solution growth with controlled diffusion. This growth process is free from convection. This is purifying process, free from thermal strain [3-9]. Crystal habit of various crystals, grown under different conditions and also by different methods, such as, vapour phase growth, solution

Cetyl Pyridinium hexafluorophosphate mediated synthesis of 2-amino thiazoles

C. H. Sarode¹, G.R.Gupta^{2*}, G.R.Chaudhari³, G. P. Wagbulde^{4*}

¹Department of Chemistry, Bhusawal Arts Science and P. O. Nahata Commerce College, Bhusawal-425201

^{2*}Institute of Chemical Technology, Matunga, Mumbai.

³Department of Chemistry A. S. College, Bhalod-425301

^{4*}Department of Chemistry, D. D. N. Bhole College, Bhusawal-425201

*Corresponding Author(S) Email: drgpwagbulde@gmail.com, grgupta83@gmail.com.

Abstract

Sulfur based heterocyclic compounds grabbing an attention of the scientific community, due to their broad application window particularly in life related processes. Ionic melts makes themselves as promising green alternatives to the volatile organic solvents. Herein we report an effective strategy for the synthesis of 2-aminothiazoles using molten cetylpyridinium hexafluorophosphate [CPy][PF₆] as a reaction medium and working catalyst as well.

Key words : Ionic melts, Volatile organic solvents, Catalyst.

Introduction

Sulfur containing heterocyclic compounds plays pivotal role in various marine and terrestrial natural compounds of biological significance [1]. In this regards thiazole is considered as an important core of various bioactive molecules, displayed diversified activities like anticancer [2,3], analgesic, anti-inflammatory, anaesthetic, antihypertensive, anti-inflammatory, antihypertensive, antiarrhythmic[4], antipsychotic[5], antibacterial, antituberculous[6], antifungal[7], antiviral[8] antitumor[9], fungicides, herbicides, schistosomicides and anthelmintic agents [10]. They are effective sodium channel blockers [11] and HIV inhibitors [12]. While amino thiazoles have applications in drugs development particularly in the treatment of allergy [13], hypertension [14], schizophrenia [15], inflammation [16], bacterial [17], and HIV [18] infections. Amino thiazoles are known to be ligands of estrogen receptors [19] as well as a novel class of adenosine receptor antagonists [20, 21]. In the present work attempts have been made for the synthesis of 2-amino thiazoles by developing a scalable synthetic protocol which employed molten [Cpy][PF₆].

Result and Discussion

To accomplish the goal of organic transformation using ionic melts requires high purity and detailed characterization of the ionic salt. Generally, a method utilized for the synthesis of ionic melt decided the quality of ionic melts, because during synthesis impurities alter the properties of ionic melts. [CPy][PF₆] was the result of anion metathesis reaction therefore the possibility of impurities during synthesis discarded and we obtain highly pure water stable ionic melt.

Before optimizing the synthetic protocol it is necessary to know the thermal liability and stability as well of an ionic melt. Thermal method of analysis i.e. TGA-DSC gives full

An Ecofriendly Approach towards Nanoparticle Synthesis

S.R.Bhirud¹ & G.R.Chaudhari^{2*}

¹Department of Chemistry, Bhusawal Arts, Science and P.O.Nahata Commerce College, Bhusawal.425201

²Department of Chemistry, Arts and Science College, Bhalod.425301.
Corresponding author Email-drgre76@gmail.com

Abstract:

Synthesis of nanoparticles was achieved by co-precipitation method using Single Fe (III) precursor. Fe(III) solution reduced by using KI. Different bases such as 25% NH₃, NaOH, KOH were used for hydrolyzing the filtrate at pH(10-12). Synthesized nanoparticles were characterized by FTIR.

Keywords: Nanoparticles, co-precipitation, hydrolysis, magnetite.

Introduction:

A nanoparticle can be defined as a microscopic particle that has at least one dimension less than 100 nm in size. Unlike bulk materials, they have unique thermal, physical and chemical properties and hence have tremendous applications in the areas of medicine, environment agricultural, etc.[1]

In recent years, various physical and chemical methods are conventionally used for the synthesis of nanoparticles such as micro-emulsions, sol-gel synthesis, co-precipitation, hydrothermal, hydrolysis and thermolysis of precursors, flow injection synthesis, electrospray synthesis [2]. However some of these methods are costly. So we focus on the development of clean and ecofriendly synthetic methods like co-precipitation [3,5], plant extract mediated [1,9], and ionic liquid mediated synthesis of nanoparticles [6]. In present work, we focus on co-precipitation method.

Research Methodology

It is one of the innovative quantitative synthetic method for preparing magnetite nanoparticles. Formation of nanoparticles was achieved by co-precipitation in aqueous solution using only one single Fe(III) salt as precursor [3].

Experimental:

Starting material:

The chemicals such as anhydrous FeCl₃ (Emplura), KI (LOBA), NaOH (Rankem), KOH (Qualigens) were purchased and used without further purification.

Characterization: IR spectra were recorded on Agilent Carry 636 FTIR

Experimental procedure:

1.946gm(0.119mol) of anhydrous FeCl₃ was completely dissolved in 15 ml distilled water to prepare aqueous solution A. Further 0.658gm(0.0396mol) of KI was dissolved in 5 ml of distilled water to prepare aqueous solution B. Solutions A and B were then mixed

Aflatoxin in Chewing Product and Their Effect on Skeletal Muscle of Rabbits

A. S. Kolhe* and R.J.Verma**

*Dept. of Zoology, Arts and Sciences college,
Bhalod, Dist. Jalgaon (MS)-425304

**Dept. of Zoology, University School of Sciences,
Gujarat University, Ahmedabad-9(Guj.)

E mail : kolheajaykumar4@gmail.com

Abstract :

Samples of chewing products viz., arecanut, tobacco, pan masala and pan masala with tobacco were collected from different marketing center of Jalgaon District, Maharashtra. Samples of chewing products were screened for incidence of aflatoxigenic fungi. Among mycoflora *A. flavus* was dominant. Result revealed higher incidence of *A. flavus* in betel nuts followed by tobacco. Maximum toxigenic isolates were also recorded in betelnuts followed with pan masala. All samples were analyzed for aflatoxin contamination. Samples positive to BGYF test were screened for types of aflatoxin. Aflatoxin B₁ was highest amount in betel nut (68.34 ppb) followed by tobacco (43.53), pan masala (40.95ppb) and pan masala with tobacco (36.07ppb). Effect of feeding aflatoxin-contaminated diet on biochemical make up of thigh muscle was studied in rabbits. Concentrations of glycogen, protein, lipid and water content decreased significantly in aflatoxin fed rabbits revealing enhanced metabolic rate, muscle wasting and emaciation during aflatoxicosis in rabbits. Alterations in various inorganic constituents were also studied in thigh muscle of control and aflatoxin fed rabbits. Percent ash content showed an increase over control indicating accumulation of inorganic constituents. Induced aflatoxicosis in rabbits caused reduction in both sodium and potassium content resulting a decrease in sodium/potassium ratio from 0.8807 to 0.7755. Among divalent cations Ca⁺²/Mg⁺² ratio is 0.0876. Feeding aflatoxin-contaminated meal caused an increase in calcium while magnesium concentration decreased resulting in increased Ca⁺²/Mg⁺² ratio (0.1150). Inorganic phosphorus content was significantly reduced. All these changes in the muscle might be responsible for occurrence of lethargy during aflatoxicosis.

Keywords:-Aflatoxin, chewing products, skeletal muscles, rabbits.

Introduction

Areca nut or betel nut in various forms and its mixtures like pan masala, as well as, tobacco chewing is very common in our society which may get infested with moldy growth during various stages of their production, storage, transportation and marketing. Owing to serious effect of aflatoxin to human health. The presence of aflatoxin in various food/feed stuffs, in exceptionally high concentration (Kolhe et al., 1994, Verma et al., 1995; 1996, Kolhe and Chaudhari, 2011) pose serious health hazards to human being and animals. Aflatoxin are well known for its hepatotoxic, carcinogenic, mutagenic and teratogenic effects (Busby and Wogan, 1984; Groopman et al., 1988; Verma and Raval, 1992). Feeding aflatoxin-contaminated diet (7.5 mg aflatoxin/kg feed) to young rabbits over a period of 90 days

